

Matkaraportti UMC Utrecht, 2023

Työskentelen ortopedina TAYS:n selkäyksikössä. Pääsin AO Spinen kautta neljän viikon klinikkavierailulle Hollantiin Utrechtin yliopistosairaalaan 18.9.–13.10.2023. UMC Utrecht on Hollannin suurin selkäkirurginen yksikkö, ja AO Spinen referenssikeskus, kuten TAYS ainoana yksikkönä Suomessa.

Suurin ero Utrechtin ja TAYS:n välillä on se, että sieltä puuttuvat yksinkertaisemmat elektiiviset leikkaukset, dekompressiot ja fuusiot, kokonaan. Ne tehdään pienemmissä sairaaloissa ja privaattiklinikoissa. UMC:ssä on raskas elektiivinen kirurgia, lähinnä deformiteetit, ja sitten päivystyspotilaat, pääasiassa murtumat ja metastasit. Näin ollen kokonaisleikkausmäärät jäävät Utrechtissa Tamperetta pienemmäksi. Tähän vaikutti myös Hollannissakin vaivaava hoitajapula, joka myös supisti leikkaussaliresurssia.

Prof Moyo Kryut ja Dr Tom Schlösser lastensairaalan puolella.

Toisin kuin TAYS:ssa, Utrechtissa ortopedia ja traumatologia olivat erilliset erikoisalajat. Ortopediaan kuului selkäkirurgian lisäksi mm. elektiiviset alaraajadeformiteetit, luustometastaasit ja yllättäen tekonivelkomplikaatiot. Toki näitä hoitamassa oli muita kuin selkäortopedeja. Rankamurtumiin ja metastaaseihin lähes poikkeuksetta kiinnitykset tehtiin perkutaanisti. TAYS:ssa enemmistö hoituu perinteisellä avomenetelmällä, missä tietysti luudutus onnistuu paremmin, mikäli murtuma sellaista vaatii. Parhaiten mini-invasiivisista leikkauksista hyötyvät luonnollisesti monisairaajat ja huonokuntoiset vanhuksat ja syöpäpotilaat, joiden kohdalla perkutaanimenetelmän käyttöä olisi varaa lisätä TAYS:ssa.

Professori Jorrit-Jan Verlaan, johon olen tutustunut aiemmin Tampereella AO kursseilla ja maailmalla kongressimatkoilla, on tehnyt paljon tutkimusta mm. rankametastaasien parissa. UMC Utrechtissa on pyritty kehittämään lähetekäytäntöjä niin, että rankametastaasit tunnistettaisiin jo ennen kuin neurologinen tilanne on romahtamassa. Nykyään JJ pitää viikottain onkologin kanssa yhteisvastaanottoa, jossa ohjataan potilaita joko profylaktiseen stabilointiin ja sädehoitoon tai pelkkään sädehoitoon. Ajatus on, että näin saadaan hoitoja kevyemmiksi ja lopputuloksia paremmiksi.

Prof JJ Verlaan metastaasipotilaan rankaa stabiloimassa

Meetingtoiminta oli Utrechtissa laajempaa kuin TAYS:ssa. Joka päivä oli ortopedian meetingit 7:45 ja 16:15, jolloin käytiin läpi tulevia ja tehtyjä leikkauksia, uusia potilaita, kotiutuneita, komplikaatioita etc. Kerran viikossa oli erillinen rankameeting, jossa oli ortopedejä, neurokirurgeja, fysiatreja/kuntoutuslääkäreitä ja jossa käsiteltiin hankalimpia ongelmatapauksia. Polipäivän aamuna käytiin jopa läpi tulevia potilaita, siinä lääkärit saivat nostaa esiin tapauksia mitä halusivat.

Utrechtissa sijaitsee Hollannin suurin yliopisto. Myös UMC Utrechtissa tutkimustoiminta oli varsin massiivista. Monet erikoistuvat lääkärit olivat tehneet tutkimusta muutaman vuoden jo ennen erikoistumisen aloitusta. Osallistuin vierailun aikana paikalliseen väitöstilaisuuteen, jossa väitöskirjassa oli kaikki paikallisetkin standardit ylittäen 19 julkaisua. Tutkimus poikii siellä myös kaupallisia sovelluksia ja yrityksiä sairaalakampukselle.

Steven de Reuverin väitöstilaisuus

Kiitän Suomen selkäkirurgiyhdistystä apurahasta.

Tampereella 9.11.2023

Leevi Toivonen